

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Lekárska fakulta

**Správa o doktorandskom štúdiu
na UPJŠ LF
2020/2021**

Košice
17.01.2022

Obsah

Úvod	3
1 Silné a slabé stránky doktorandského štúdia na UPJŠ LF v Košiciach	3
2 Doktorandské štúdium na UPJŠ Lekárskej fakulte	4
2.1 Akreditované študijné programy na UPJŠ LF	6
3 Organizácia doktorandského štúdia	7
3.1 Prijímacie konanie	8
3.1.1 Prijímacie konanie v akademickom roku 2020/2021*	8
3.1.2 Prijímacie konanie od roku 2012	8
3.2 Počet doktorandov od roku 2012	8
3.3 Profesori a docenti	10
4 Vedecké výsledky doktorandov	11
4.1 Grantová činnosť	11
4.2 Publikačná činnosť doktorandov	12
5 Absolventi doktorandského štúdia	13
5.1 Uplatniteľnosť absolventov doktorandského štúdia	13
5.2 Hodnotenie úspešnosti doktorandského štúdia	14
Záver	15

Úvod

Doktorandské štúdium predstavuje tretí - najvyšší stupeň v systéme vysokoškolského vzdelávania na Slovensku, ktorého cieľom je pripraviť absolventa na samostatnú, tvorivú vedeckú prácu. Študent je aktívne zapojený do získavania nových vedeckých výsledkov, a tým prispieva k rozvoju vo svojom odbore.

Hlavne preto je kladený dôraz na kreativitu a originalitu výskumných prác, na samostatné formulovanie hypotéz. Absolvent doktorandského štúdia sa vyznačuje nezávislým, kritickým a analytickým myslením, ktoré aplikuje v meniacich sa podmienkach. Je schopný prezentovať a publikovať výsledky vlastného výskumu a vývoja pred odbornou komunitou v Slovenskej republike a v zahraničí. Dokáže určiť zameranie výskumu a koordinovať tím vo vednom odbore v akademických inštitúciách alebo výskumných organizáciách.

1 Silné a slabé stránky doktorandského štúdia na UPJŠ LF v Košiciach

Za silné stránky doktorandského štúdia na UPJŠ LF môžeme považovať:

- ponuku študijných programov;
- garanti doktorandského štúdia, školitelia, členovia odborových komisií sú skúsenými odborníkmi vo svojom odbore;
- existencia „co-tutelle“ doktorandských programov predovšetkým s renomovanými univerzitnými a akademickými inštitúciami;
- vedecký rozmer výchovy doktorandov, podporený existenciou vlastnej grantovej schémy UPJŠ - Vnútorného vedeckého grantového systému UPJŠ;
- primeranú publikačnú aktivitu doktorandov;
- výskumnú infraštruktúru vybudovanú aj z Európskych fondov;
- prístrojové vybavenie pracovísk;
- osobnostný rozvoj.

Za slabé stránky doktorandského štúdia na UPJŠ LF považujeme:

- rozdielnu kvalitu publikačnej činnosti doktorandov v rámci pracovísk;
- rozdielnu grantovú úspešnosť vedeckých tímov v rámci fakulty ;
- neadekvátne finančné ohodnotenie študentov v klinických študijných odborov v porovnaní so zdravotníckymi pracovníkmi;
- výšku štipendií, ktorá je neatraktívna pre uchádzačov zo zahraničia.

2 Doktorandské štúdium na UPJŠ Lekárskej fakulte

Doktorandské štúdium na UPJŠ LF bolo realizované nasledovne:

1. od akademického roku 2004/2005:
 - a. štúdium vo vedných odboroch:
 - 15-01-9 Všeobecná biológia
 - 51-02-9 Normálna a patologická fyziológia
 - 51-04-9 Farmakológia (aj pre farm. vedy)
 - 51-05-9 Vnútorné choroby
 - 51-08-9 Chirurgia
 - 51-10-9 Gynekológia a pôrodníctvo
 - 51-11-9 Pediatria
 - 51-17-9 Stomatológia
 - 51-55-9 Patologická anatómia, súdne lekárstvo
 - b. štúdium v študijných odboroch:
 - 7.1.4 Vnútorné choroby
 - 7.1.5 Epidemiológia
 - 7.1.6 Hygiena
 - 7.1.7 Chirurgia
 - 7.1.10 Pediatria
 - 7.1.3 Normálna a patologická fyziológia
 - 7.1.12 Psychiatria
 - 7.1.16 Otorinolaryngológia
 - 7.1.25 Klinická biochémia
 - 7.1.26 Klinická farmakológia
 - 7.2.1 Zubné lekárstvo
 - 7.3.2 Farmakológia
 - 4.2.16 Neurovedy
2. od akademického roku 2005/2006:
 - 7.1.21 Patologická anatómia a súdne lekárstvo
 - 7.1.2 Anatómia, histológia a embryológia
 - 7.1.9 Gynekológia a pôrodníctvo
 - 4.2.7 Mikrobiológia
3. od akademického roku 2009/2010:
 - 7.1.2 Anatómia, histológia a embryológia
 - 7.1.3 Normálna a patologická fyziológia
 - 7.1.4 Vnútorné choroby
 - 7.1.7 Chirurgia
 - 7.1.9 Gynekológia a pôrodníctvo
 - 7.1.10 Pediatria
 - 7.1.25 Klinická biochémia
 - 7.2.1 Zubné lekárstvo
 - 7.3.2 Farmakológia
 - 7.4.2 Verejné zdravotníctvo

4. od akademického roku 2019/2020

Farmácia

Verejné zdravotníctvo

Všeobecné lekárstvo

Zubné lekárstvo

2.1 Akreditované študijné programy na UPJŠ LF

Na UPJŠ LF je v súčasnosti akreditovaných 11 doktorandských študijných programov. Ich prehľad s doplneným o informáciu o študijnom odbore, garantoch a spolugarantoch, s uvedením časového obmedzenia je uvedený v *Tabuľke č. 1*.

Tabuľka č. 1

Študijný odbor	Študijný program	Garant, spolugaranti	Časové obmedzenie*
Farmácia	Lekárska farmakológia	prof. MUDr. Ladislav Mirossay, DrSc. prof. MVDr. J. Mojžiš, DrSc. doc. MVDr. M. Bago Pilátová, PhD.	BČO
Všeobecné lekárstvo	Anatómia, histológia a embryológia	prof. MVDr. Silvia Rybárová, PhD. doc. MUDr. I. Hodorová, PhD. doc. MVDr. Š. Tóth, PhD.	BČO
	Epidemiológia	prof. MVDr. Monika Halánová, PhD. Dr. h. c. prof. MUDr. L. Siegfried, CSc. doc. MUDr. P. Kristian, PhD.	BČO
	Gynekológia a pôrodníctvo	prof. MUDr. Róbert Dankovčík, PhD. prof. MUDr. P. Urdzík, PhD., MPH doc. MUDr. S. Toporcerová, PhD., MBA	BČO
	Chirurgia	prof. MUDr. Jozef Radoňak, CSc., MPH prof. MUDr. M. Kitka, PhD. prof. MUDr. J. Kaľuchová, PhD., MBA	BČO
	Klinická biochémia	prof. Ing. Mária Mareková, CSc. doc. RNDr. M. Stupák, PhD. doc. RNDr. V. Tomečková, PhD.	BČO
	Neurológia	prof. MUDr. Zuzana Gdovinová, CSc., FESO, FEAN doc. MUDr. J. Szilasiová, PhD. doc. MUDr. M. Škorvánek, PhD.	BČO
	Normálna a patologická fyziológia	prof. MUDr. V. Donič, CSc. doc. MUDr. R. Beňačka, CSc., mim. prof. doc. MUDr. M. Pallayová, PhD.	BČO
	Vnútorné choroby	prof. MUDr. Peter Jarčuška, PhD. prof. MUDr. D. Pella, PhD. prof. MUDr. Ž. Macejová, PhD., MPH	BČO
Verejné zdravotníctvo	Verejné zdravotníctvo prof. MUDr. Pavol Jarčuška, PhD. doc. MUDr. K. Rimárová, PhD., mim. prof. prof. MVDr. T. Kimáková, PhD.	BČO	
Zubné lekárstvo	Zubné lekárstvo Dr. h. c. prof. MUDr. Andrej Jenča, CSc., MPH prof. W. Więckiewicz doc. dr. hab. A. M. Wieckiewicz	BČO	

* BČO – bez časového obmedzenia

3 Organizácia doktorandského štúdia

Doktorandské štúdium sa riadi ustanoveniami Zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZVŠ“) a jednotným „Študijným poriadkom doktorandského štúdia na UPJŠ v Košiciach“, ktorý bol v minulom roku - v súvislosti so zmenami legislatívnych noriem (Zákon č. 269/2018 o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania a novelizácia Zákona č. 131/2002 o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) – aktualizovaný.

Aktuálne platný Študijný poriadok doktorandského štúdia na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach nadobudol účinnosť 1.9.2019.

Zo ZVŠ vyplýva pre študentov doktorandského štúdia povinnosť - vykonávať pedagogickú činnosť alebo iné odborné činnosti súvisiace s pedagogickou činnosťou. Okrem priamej výučby sú študenti doktorandského štúdia zapojení do pedagogickej činnosti prostredníctvom vedenia bakalárskych prác alebo prác v rámci ŠVOČ.

V priebehu akademického roka 2020/2021 študenti dennej formy doktorandského štúdia na UPJŠ LF odučili 211,64 semestrohodín, čo tvorí v priemere na 1 doktoranda: 3,07 hodiny.

Lekárska fakulta víta aktivity organizované Univerzitou, najmä celouniverzitné školenie pre začínajúcich doktorandov. Účasť na tomto podujatí odporúčame študentom doktorandského štúdia pri zápise. Za jeho prínos UPJŠ LF považuje **zvyšovanie pedagogických schopností doktorandov**, najmä vzhľadom na skutočnosť, že u novoprijatých študentov, sú skúsenosti s pedagogickým procesom často minimálne, príp. absentujú. To by mohlo viesť k ovplyvneniu kvality výučby negatívnym smerom.

K získavaniu skúseností spojenou s aktívnou účasťou na prednáškach významne v predošlých rokoch prispievala realizácia „**Jarnej internacionalizovanej školy doktorandov**“. Vzhľadom na nepriaznivú epidemiologickú situáciu v SR v súvislosti s pandemiou ochorenia COVID-19, sa v akademickom roku 2020/2021 Jarná internacionalizovaná škola doktorandov nekonala.

3.1 Prijímacie konanie

3.1.1 Prijímacie konanie v akademickom roku 2020/2021

Tabuľka č. 2

Počet vypísaných dizertačných prác	tém	Počet prihlásených záujemcov	Počet zapísaných študentov
denná forma	29	21	15
externá forma	27	25	23
SPOLU	56	46	38

Zdroj: Výkaz o vysokej škole - doktorandské štúdium k 31.10.2021

3.1.2 Prijímacie konanie od roku 2012

Tabuľka č. 3

rok	Počet prijatých doktorandov v dennej forme na UPJŠ LF	Počet prijatých doktorandov v externej forme na UPJŠ LF	spolu
2012	37	14	51
2013	38	35	73
2014	16	25	41
2015	22	16	38
2016	20	28	48
2017	16	17	33
2018	21	30	51
2019	28	27	55
2020	15	23	38
2021	12	23	35
spolu	225	238	463

Zdroj: Výkaz o vysokej škole - doktorandské štúdium k 31.10.

Predpis MZ SR, ktorý umožňuje započítať do špecializačnej prípravy prácu na klinických pracoviskách tým lekárom, ktorí mali minimálne 50%-ný pracovný úväzok; čo doktorandom v dennej forme štúdia nebolo umožnené, výraznú limituje atraktivitu štúdia v dennej forme.

3.2 Počet doktorandov od roku 2012

Tabuľka č. 4

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Denná forma	92	113	97	85	82	68	71	77	74	69
Externá forma	107	114	124	108	117	109	110	123	112	122
Spolu	199	227	221	193	199	177	181	200	186	191

Zdroj: Výkaz o vysokej škole - doktorandské štúdium k 31.10.

V akademickom roku 2020/2021 študovalo na UPJŠ LF 19 zahraničných študentov, z toho 10 doktorandov v dennej forme a 9 doktorandov v externej forme (uvedenie krajiny a študijného programu uvedená v Tabuľke č. 5).

Tabuľka č. 5

Štát	Titul, meno a priezvisko	Forma štúdia	Študijný program
Cyprus	MUDr. Kleanthia Efthymiou	denná	chirurgia
Izrael	MUDr. Raya Tatur	denná	gynekológia a pôrodnictvo
Iracká republika	MUDr. Mundher Abdulkareem Salman Aljubouri	denná	vnútorné choroby
Poľská republika	MUDr. Karolina Angela Sieradzka	denná	vnútorné choroby
Portugalská republika	MUDr. Joaquim Maria de Santa Cruz Ribeiro Ventosa	denná	neuroológia
Ukrajina	Stanislav Marusyn	denná	normálna a patologická fyziológia
Ukrajina	Mgr. Mykhailo Huniadi	denná	lekárska farmakológia
Ukrajina	Mgr. Viktoriya Karchynskaya	denná	verejné zdravotníctvo
Ukrajina	RNDr. Mariia Logoida	denná	epidemiológia
Ukrajina	MUDr. Alina Putrya	denná	vnútorné choroby
Česká republika	MUDr. Vojtěch Jarkuliš	externá	normálna a patologická fyziológia
Česká republika	Mgr. Jana Mazúrová	externá	epidemiológia
Izraelský štát	MUDr. Marwan Issa	externá	verejné zdravotníctvo
Izraelský štát	MUDr. Boshra Nasser	externá	verejné zdravotníctvo
Poľská republika	MUDr. Katarzyna Maria Pluta	externá	normálna a patologická fyziológia
Poľská republika	MUDr. Katarzyna Zuzanna Tomczyk	externá	verejné zdravotníctvo
Poľská republika	MUDr. Karolina Just	externá	gynekológia a pôrodnictvo
Poľská republika	MUDr. Joanna Gabriela Cygan	externá	anatómia, histológia a embryológia
Ukrajina	Andriana Pavliuk-Karachevtseva	externá	anatómia, histológia a embryológia
Ukrajina	MUDr. Ruslan Oshchypko	externá	normálna a patologická fyziológia

3.3 Profesori a docenti

Hornú hranicu počtu doktorandov v dennej forme štúdia na jedného školiteľa definuje „Študijný poriadok doktorandského štúdia na UPJŠ“, kde na základe Čl. 5, ods. 4, môže jeden školiteľ viesť maximálne 5 najviac 5 doktorandov v dennej forme doktorandského štúdia. Maximálny počet doktorandov v externej forme doktorandského štúdia, ktorých môže viesť jeden školiteľ, určí rektor alebo dekan, ak sa študijný program uskutočňuje na fakulte.

Na základe údajov uvedených v *Tabuľke č. 6*, uvedené kritérium UPJŠ LF splnila.

Tabuľka č. 6

Počet študijných programov	Počet doktorandov (D) denná forma + externá forma	Počet profesorov a docentov	Počet D na profesora a docenta denná forma / externá forma
11	69+122	44 + 55 = 99	0,69 / 1,23

4 Vedecké výsledky doktorandov

4.1 Grantová činnosť

Na UPJŠ sa realizujú vedeckovýskumné a vzdelávacie projekty v rámci rôznych grantových schém. Mladým vedeckým pracovníkom a doktorandom ponúka UPJŠ možnosť uchádzať o finančnú podporu vlastných vedeckých projektov. Vnútorný vedecký grantový systém (VVGS) na UPJŠ.

Jeho cieľom je viesť doktorandov k získaniu skúseností s písaním a podávaním vlastných projektov, k spravovaniu a hospodárnemu nakladaniu pridelených finančných prostriedkov, ale aj k zodpovednému plánovaniu, realizácii cieľov a obhájeniu dosiahnutých výsledkov projektu formou záverečnej správy. Doktorandi UPJŠ LF – riešitelia sú uvedení v *Tabuľke č. 7*:

Tabuľka č. 7

Kód projektu	Názov projektu	Riešitelia projektu
VVGS-2020-1652	Analýza expresie SLAM-asociovaných proteínov SAP a EAT2 u B buniek	Mgr. Mykhailo Huniadi
VVGS-2020-1652	Analýza výskytu a zloženia močových kameňov v asociácii s rizikovými faktormi ochorenia	Mgr. Erik Drabiščák

4.2 Publikačná činnosť doktorandov

Povinnosťou každého študenta doktorandského štúdia je realizovať vlastnú vedeckú prácu, ktorého súčasťou je publikovanie vlastných vedeckých prác. To je zároveň nevyhnutnou podmienkou k úspešnému ukončeniu doktorandského štúdia.

V *Tabuľke č. 8* je uvedený prehľad publikačnej činnosti doktorandov za rok 2021 z údajov evidovaných v Centrálnom registri publikačnej činnosti (CREPČ)

Tabuľka 8

Kategória výstupu		Počet výstupov
AAB	Vedecké monografie vydané v domácich vydavateľstvách	1
ADC	Vedecké práce v zahraničných karentovaných časopisoch	18
ADE	Vedecké práce v ostatných zahraničných časopisoch	1
ADF	Vedecké práce v ostatných domácich časopisoch	18
ADM	Vedecké práce v zahraničných časopisoch registrovaných v databázach Web of Science alebo SCOPUS	6
ADN	Vedecké práce v domácich časopisoch registrovaných v databázach Web of Science alebo SCOPUS	1
AED	Vedecké práce v domácich recenzovaných vedeckých zborníkoch, monografiách	4
AFB	Publikované pozvané príspevky na domácich vedeckých konferenciách	1
AFD	Publikované príspevky na domácich vedeckých konferenciách	11
AFF	Abstrakty pozvaných príspevkov z domácich vedeckých konferencií	1
AFG	Abstrakty príspevkov zo zahraničných vedeckých konferencií	13
AFH	Abstrakty príspevkov z domácich vedeckých konferencií	5
BDF	Odborné práce v ostatných domácich časopisoch	4
BEE	Odborné práce v zahraničných zborníkoch	1
BEF	Odborné práce v domácich zborníkoch	2
BFA	Abstrakty odborných prác zo zahraničných podujatí	2
BFB	Abstrakty odborných prác z domácich podujatí	4
EDJ	Prehľadové práce, odborné práce, preklady noriem; odborné preklady v časopisoch, zborníkoch	1
SPOLU		94

Na práce doktorandov bolo podľa SCI zaregistrovaných **9** citácií.

5 Absolventi doktorandského štúdia

Akademický titul „PhD.“ bol počas akademického roka 2020/2021 udelený 35 absolventom UPJŠ LF (počty uvedené v *Tabuľke č. 9*).

Tabuľka č. 9

Prehľad absolventov UPJŠ LF			
študijný program	denná forma DŠ	externá forma DŠ	spolu
anatómia, histológia a embryológia	1	2	3
epidemiológia	-	-	-
normálna a patologická fyziológia	2	4	6
Neurológia	-	1	1
vnútorné choroby	2	6	8
Chirurgia	4	4	8
gynekológia a pôrodníctvo	-	1	1
klinická biochémia	2	1	3
lekárska farmakológia	4	-	4
verejné zdravotníctvo	1	-	1
zubné lekárstvo	-	-	-
Spolu	16	19	35

Zdroj: Výkaz o absolventoch vysokých škôl - doktorandské štúdium k 31.12.2021

5.1 Uplatniteľnosť absolventov doktorandského štúdia

V rámci sledovania úspešnosti doktorandského štúdia sme oslovili absolventov ohľadom ich uplatnenie po absolvovaní doktorandského štúdia na UPJŠ.

Z oslovených 35 absolventov doktorandského UPJŠ LF v dotazníkovom prieskume odpovedalo na uvedené otázky – 24, t. j. 68,57 %. Podrobný prehľad uplatnenia absolventov UPJŠ LF je uvedený v *Tabuľke č. 10*.

Tabuľka č. 10

Odpoveď	počet	vyjadrenie v %
A - uplatnil som sa v odbore v akademickej sfére (SAV, univerzita, vysoká škola)	11	31,43
B - uplatnil som sa v obore ale mimo akademickej sféry	6	17,14
C - uplatnil som sa mimo odboru	3	8,57
D - momentálne som si nenašiel prácu	0	0
E - momentálne som na materskej dovolenke	4	11,43
Odpovedalo	24	68,57
Neodpovedalo	11	31,43

5.2 Hodnotenie úspešnosti doktorandského štúdia

Jedno z kritérií na hodnotenie úspešnosti DŠ je pomer počtu absolventov k počtu prijatých študentov. Na základe tohto porovnania v *Tabuľke č. 11* je vidieť, že počas hodnoteného intervalu (študenti prijatí v rokoch 2013 – 2017) je priemerná úspešnosť doktorandského štúdia v dennej forme 57,89 %, v externej forme štúdia, je 32,77 %.

Tabuľka č. 11

forma štúdia	počet prijatých doktorandov v období od 1.9.2013 do 1.9.2017 (vrátane)	počet obhájených dizertačných prác tých doktorandov, ktorí boli prijatí za uvedené obdobie	vyjadrenie v %
Denná	114	5866	57,89
Externá	119	39	32,77

Počet doktorandov v dennej forme DŠ, ktorí zanechali/prerušili doktorandské štúdium v posledných 4 akademických rokoch je uvedený v *Tabuľke č. 12*.

Tabuľka č. 12

Počet študentov dennej formy prijatých v AR 2017/2018 až 2020/2021				
Zapísaní	Prerušenie	Zanechanie	Zanechali v %	Zmena formy
81	7	11	13,58	1

Dôvody zanechania štúdia:

- nízky záujem z dôvodu finančného ohodnotenia v porovnaní s ponukami v zdravotníctve, komerčných spoločnostiach,
- na doktorandské štúdium nastupujú študenti, pre ktorých je to dočasné miesto do času získania výhodnejšej pracovnej ponuky,
- príp. študenti s nižším vedeckým potenciálom, ktorí splnia podmienky prijatia, no v dlhšom časovom horizonte nezvládnu plnenie nastavených kritérií k obhajobe,
- neobnovenie doktorandského štúdia po uplynutí prerušenia (z dôvodu MD, zmeny pracoviska,...).

Záver

Ku skvalitneniu doktorandského štúdia, môžu prispieť:

- hľadať **motivačné mechanizmy** pre dennú formu doktorandského štúdia (najmä pre študentov klinických odborov);
- zvýšiť **kvalitu publikačných výstupov** doktorandov;
- zlepšiť spoluprácu **medzi doktorandskými študijnými programami v rámci UPJŠ**,
- podporovať organizáciu projektov a seminárov pre študentov – napr. „**Jarná škola doktorandov**“ - aktívnou účasťou študentov;
- **zvýšiť podiel doktorandov vo využívaní mobilit programu Erasmus+**.

Realizáciu týchto cieľov môžu ovplyvniť hrozby. Za hlavné limitácie považujeme:

- skutočnosť, že interní doktorandi v klinických odboroch vykonávajúci lekársku prax v zmluvných zdravotníckych zariadeniach UPJŠ LF majú v týchto zdravotníckych zariadeniach, hlavne v UNLP, **nízky úväzok**, že **nie sú zaradení do špecializačnej prípravy**. Uvedená skutočnosť zásadne limituje atraktivitu štúdia v dennej forme doktorandského štúdia v klinických odboroch;
- **odchod perspektívnych absolventov** na iné vysoké školy, do zdravotníckych zariadení;
- **financovanie vedy**, na ktoré je doktorandské štúdium nevyhnutne naviazané.